

Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

«27» декабрь 2021 ел

№ 57

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Уставы нигезендә Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Кушымта итеп бирелгән түбәндәгеләрне расларга:

Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне;

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеген;

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләре.

2. «Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советының 2021 елның 18 октябрэндәге 52 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Яңа Кенәр авыл жирлеге башлыгы

(Handwritten signature)

Гайфуллин Ә.Ә.

**Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып түбәндәгеләр тора:

Оешмалар һәм гражданныр (алга таба – контрольдә тотылучы затлар) тарафыннан Яңа Кенәр авыл жирлеге Советының 03.12.2021ел, №55 карары белән расланган Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән мәжбүри таләпләрне, инвалидларга социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләренә инвалидлар өчен үтемле булуын тәмин итү таләпләрен Яңа Кенәр авыл жирлегендә территорияне төзекләндерүне оештыру кагыйдәләре нигезендә үтәү (алга таба-Кагыйдәләр);

контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү.

Муниципаль контроль предметына Кагыйдәләрдә билгеләнгән мәжбүри таләпләр керми, алар гамәлдәге законнар нигезендә дәүләт контроленең (күзәтчелегенә), муниципаль контрольнең башка төрләре предметына керә.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) түбәндәгеләр була:

алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгә тиешле Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясен төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), шул исәптән эшчәнлек алып баручы, эш-гамәлләре (гамәл кылмаулары) контрольдә тотылучы затларга карата куелган таләпләр үтәлеше;

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләренә эшчәнлек нәтижәләре;

контрольдә тотылучы затлар ия булган һәм (яки) файдаланыла торган һәм аларга төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр куела торган биналар, төзелмәләр, корымалар, территорияләр, шул исәптән жир кишәрлекләрен кертәп, предметлар һәм башка объектлар.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне төзү юлы белән гамәлгә ашырыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып барыла.

1.5. Муниципаль контроль Яңа Кенәр авыл жирлегә башкарма комитеты (алга таба - контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегә башкарма комитетына (алга таба - Башкарма комитет) йөкләнә.

1.6. Муниципаль контроль орган исемненән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфай затлар башкарырга хокуклы:

1) контроль органы житәкчесе (житәкче урынбасары);

2) үз вазыйфай бурычларына әлеге Нигезләмә, вазыйфай регламент яисә вазыйфай инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәру (алга таба - инспектор) керә торган контроль органның вазыйфай заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органның вазыйфай затлары исемлегә әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

Контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле контроль органның вазыйфай затлары булып Контроль органы житәкчесе, житәкче урынбасары (алга таба - контроль органның вәкаләтле вазыйфай затлары) тора.

1.7. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.7.1. Инспектор бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контрольдә тотучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашырырга;

3) контроль чаралар үткәрергә һәм законлы нигездә контроль гамәлләр кылырга һәм аларны билгеләп куйган вакытта гына һәм контроль чараларының бердәм реестрында тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараларны үткәрергә һәм мондый гамәлләрне бары тик хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә башкарырга;

4) контроль чаралар уздырганда гыйбадәт кылуларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күрсәтү күрсәтү, аларны үткәругә комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке тәртибен бозмаска;

5) контроль чаралар уздырганда (контроль органнарның контрольдә тотылучы затлар белән хезмәттәшлеге таләп ителми торган контроль чаралардан тыш) һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм әлеге Нигезләмәнең 3.4 бүлекчәләрендә каралган очракларда контрольдә тотылучы затларның, аларның вәкилләренең, аларның вәкилләренең, Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшқуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең яисә аның жәмәгәт вәкилләренең Татарстан Республикасында эшмәкәрләр хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкиленең булуына каршылык күрсәтмәскә;

6) контроль чаралар уздырганда шунда булган затларга, аларның вәкилләренә, муниципаль контроль предметына караган мәгълүматны һәм документларны, шул исәптән, әгәр мондый килештерү 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган булса, контроль чараны үткәрүне прокуратура органнары тарафыннан килештерү турында белешмәләр бирергә;

7) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен контроль чаралар һәм контроль чара предметына караган контроль гамәлләр нәтижеләре белән таныштырырга;

8) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чара предметына караган мәгълүмат һәм (яисә) документлар белән таныштырырга;

9) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә күрсәтелгән хокук бозулар авырлыгының, закон белән саклана торган кыйммәтләр өчен аларның потенциал куркынычының туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотыла торган затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләмәскә, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыян (зарар) китермәскә;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә үз гамәлләренең нигезле булуын исбат итәргә;

11) контроль чаралар уздыру һәм контроль гамәлләр кылу Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларны үтәргә;

12) контрольдә тотыла торган затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган йә дүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документларны һәм башка белешмәләрне таләп итмәскә.

1.7.2. Контроль чараларны үз вәкаләтләре чикләрендә һәм уздырыла торган контроль гамәлләр күләмендә уздырганда, инспектор түбәндәгеләргә хокуклы:

1) федераль законнарда башкасы каралмаган булса, хезмәт таныклығын күрсәткәч һәм контроль орган карары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә житештерү объектларына керергә (карарга);

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дүләт, хезмәт, коммерция яисә закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган документлар белән танышырга;

3) контрольдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне,

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зарар) килү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижеләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зарар) килү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләрне мониторинглау (жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) килү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зарар) килү куркынычының түбәндәге категорияләренә берсенә кертеләргә мөмкин (алга таба - куркынычлылык категориясе):³

- югары куркынычлылык;
- урта куркынычлылык;
- уртача куркынычлылык;
- түбән куркынычлылык.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнен 2 нче кушымтасында билгеләнә.

2.4. Контроль объектын куркынычлылыкның бер категориясенә кертү анын характеристикаларын расланган куркынычлылык критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы-контроль объекты параметрларыннан туры килү яки кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозмый, ләкин ихтимал югары дәрәжәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян (зарар) килү куркынычы булуын раслый.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге Совет карары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер куркынычлылык категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль органы объектын куркынычлылыкның башка категориясе критерийларына туры килүе турында яисә куркынычлылык критерийлары үзгәрү турында белешмәләр керткән көннән соң биш эш көне эчендә контроль объектынның куркынычлылык категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чаралар төрләре

---

³ Куркыныч категориясе исемлеге үрнәк һәм муниципаль берәмлекнең вәкилле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 22 статьясында беренче тапкыр билгеләнә.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, Контроль органы түбәндәге профилактик чаралар төрләрен үткәрә:⁴

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтү игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат житкерү

3.1.1. Контроль орган «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Яңа Кенәр авыл жирлегә Советының рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) массакуләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша һәм түбәндәге белешмәләреннән башка рәвешләрендә урнаштыру юлы белән контрольдә торучы һәм кызыксынучы башка затларга мәгълүмат бирә:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукий актлар текстлары;

2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукий актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү сроклары һәм тәртибе турында белешмәләр;

3) структур берәмлекләренә күрсәтеп, норматив хокукий актлар исемлегә мәжбүри таләпләре булган, аларны баяләү контроль предметы булып торган әлеге актлар, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозганда кулланыла торган жаваплылык чаралары турындагы мәгълүматны гамәлдәге редакциядәге текстлар белән;

4) аларны үз-үзен тикшерү өчен куллануны рөхсәт итә торган форматта расланган тикшерү кәгазьләре;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча житәкчелек;

6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегә, контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү тәртибе;

7) куркынычлылык категориясен күрсәтеп, контроль чараларның еллык планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлегә;

8) Контроль органы тарафыннан (мондый чаралар уздырганда) планлы контроль чараларны үткәрү өчен зыян китерү куркынычын профилактикалау программасы һәм планын;

⁴ Профилактик чаралар исемлегә якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә, шул ук вакытта мәгълүмат бирү һәм консультация бирү мәжбүри.

248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясындагы 1 өлешеннән 3 һәм 6 пунктларында билгеләнгәнчә, контроль орган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән профилактик чаралардан тыш, намуслылыгын стимуллаштыру һәм үз-үзен камилләштерү чаралары (248-ФЗ номерлы Федераль законның 48 һәм 51 статьялары) кебек профилактик чаралар үткәргә мөмкин.

9) Контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан соратып алынырга мөмкин булган белешмэләрнең тулы исемлеге;

10) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуллары турында белешмэләр;

11) контрольдә тотылучы затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмэләр;

12) Контроль органы карарларына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмэләр;

13) Контроль органының хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре булган докладлар;

14) муниципаль контроль турында докладлар;

15) үз-үзгә тикшерүнең ысуллары һәм процедурасы (булганда) турында мәгълүмат, шул исәптән мәжбүри таләпләрне үтәү декларациясен эзерләү һәм үз-үзгә тикшерүне үткөрү буенча методик тәкъдимнәр һәм контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан тапшырылган мәжбүри таләпләрне үтәү декларацияләре турында мәгълүмат;

16) Россия Федерациясенә норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда һәм (яисә) зыян китерү куркынычын профилактикалау программаларында каралган башка белешмэләр.

3.1.2. Контроль орган күрсәтелгән белешмәләргә актуаль хәлдә сакларга тиеш.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль органы тарафыннан елга 1 тапкыр уздырыла һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелә:

1) Контроль органы һәм аның вазифаи затлары тарафыннан мәжбүри таләпләрне, муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарын куллануга бертөрле алымнарны тәэмин итү;

2) күрсәтелгән хокук бозулар барлыкка килүгә китерә торган мәжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү очракларын анализлау, зыян (зарар) килү куркынычы чыганаclarын һәм факторларын ачыклау;

4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр эзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелек), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кертү хакында тәкъдимнәр эзерләү.

3.2.2. Яңа Кенәр авыл җирлеге Советының төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның хокуктан файдалану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турындагы белешмәләргә җыю һәм анализлау юлы белән тикшереп тору органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча, Контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад эзерли.

алып 5 эш көне эчендә карый.

3.3.7. Контроль органы ризасызлыкны карару нәтижеләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендә ризасызлыкны канәгатләндрә;
- 2) баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, ризасызлыкны канәгатләндрүдән баш тарта.

3.3.8. Контроль орган кисәтүгә каршы қилгән көннән соң биш эш көннән дә сонга калмыйча каршы қилүне карау нәтижеләре турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

3.3.9. Ризасызлыкны шул ук нигезләрдә кабат жибәрү рөхсәт ителми.

3.3.10. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында игълан ителгән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль чаралар уздыру өчен тиешле күрсәткечләрдән файдалана.

3.4. Консультация бирү

3.4.1. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чаралар нәтижеләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибе.

3.4.2. Инспекторлар контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләрне түбәндәгечә бирә:

1) телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара үткәрү барышында телдән аңлатмалар рәвешендә;

2) контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренә бертипке мөрәжәгатьләре (10нан артык бер типтагы мөрәжәгатьләр) буенча Контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язмача аңлатма бирүнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.4.3. инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүчене шәхси кабул итү 10 минуттан артык була алмый.

Телефоннан сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль органы контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.4.5. Контроль органының вазифаи заты язма рәвештә консультация бирүне түбәндәге очрақларда гамәлгә ашыра:

а) контрольдә тотылучы зат консультация алу мәсьәләләре буенча язма жавап бирү турында язма гариза биргәндә;

б) консультация бирү вакытында куелган сорауларга жавап бирү мөмкин

---

* Мәшһүрләшкән берәмлекләрнең сәвпләндә әрвәшн мәстәһкәһкә һәм әрвәшнә һәм әрвәшнә

булмаса;

в) куелган сорауларга жавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп иткәндә.

3.4.6. Контрольдә тотылучы зат «Россия Федерациясе гражданнының мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма жавап бирү турында гарызнамә жибәрергә хокуклы.

3.4.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә ала.

3.5. Профилактик визит

3.5.1. Профилактик визит контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында инспектор тарафыннан яки видео-конференция-элементә куллану юлы белән уздырыла.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат үз эшчәнлегенә яки үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның куркынычлылык критерийларына туры килүе, нигезләр һәм куркынычлылык категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата, аларны нинди куркынычлылык категориясенә кертүдән чыгып, контроль чараларының төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

3.5.2. Профилактик визит үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килүүгә турыдан-туры куркыныч туу яки мондый зыян (зарар) килү ачыкланса, Контроль органының вазифаи заты үткәрелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен бу хакта кичекмәстән Контроль органы житәкчесенә хәбәр итә.

3.5.3. Мәжбүри профилактик визит мондый эшчәнлек башланган вакыттан алып бер ел эчендә төзекләндерү өлкәсендәге законнарның мәжбүри таләпләрен үтәүгә бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотучы затларга карата уздырыла.

Контроль органы контрольдә тотылучы затка мәжбүри профилактик визит үткәрү турында аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

3.5.4. Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә төзелә һәм түбәндәге белешмәләрне үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамә төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) контроль орган исеме;
- 3) контрольдә тотылучы затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);
- 5) мәжбүри профилактик визит датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфаи зат имзасы.

3.5.5. Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә контроль астындагы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жибәрелә.

Контрольдә тотылучы зат, мәжбүри профилактик визит үткәрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта аны уздыру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча,

мәжбүри профилактик визит уздыру турында хәбәрнамә юлаган Контроль органына хәбәр итәргә хокуклы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру срогы контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бер эш көнөнән артмаска тиеш.

3.5.6. Профилактик визит нәтижәләре буенча инспектор профилактик визит уздыру турында акт төзи, аның формасы контроль орган тарафыннан раслана.

3.5.7. Контроль орган үткәрелгән профилактик визитларны исәпкә ала.

4.Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган контроль чаралар

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлаштырылган һәм планнан тыш контроль чараларны үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:⁷

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документлар буенча тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотылучы затлар белән хезмәттәшлек иткәндә;

мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне - контрольдә тотылучы затлар белән хезмәттәшлексез, шулай ук профилактик чаралар үткәрү кысаларында.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек түбәндәгеләрдән тора:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

инспекторның контрольдә тотылучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очрактарыннан тыш).

4.1.3. Контроль чаралар, контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлек иткәндә, түбәндәге нигезләрдә гамәлгә ашырыла:

1) Контроль органында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү яисә зыян (зарар) килү куркынычы туу турында белешмәләр булу яисә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәү яисә мондый параметрлардан тайпылуы ачыклану;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру сроклары якынлашу;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотылучы затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнар үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

⁷ Контроль чаралар исемлеге якынча һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясын исәпкә алып, муниципаль берәмлекләрдә үткәрелгән контроль чараларының исемлеген билдәләргә.

Контроль чаралар, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрақларда да, контроль органының эш планнарындагы биремнәрне дә кертеп, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфай затлары заданиеләре нигезендә инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралары, контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез үткәрелә торган чаралардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткәргә жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге контроль чаралар башкару юлы белән үткәрелә:⁸

- карау;
- сораштыру;
- язма аңлатмалар алу;
- документлар соратып алу;
- экспертиза.

4.1.5. Контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен, шулай ук документар тикшерү белән үзара 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән Контроль органының вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнен үтәлешен күзәтүне үткәргә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Нигезләмә пунктының беренче абзацында каралган контроль чараны уздыру турында карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында Контроль органы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, Контроль органы тикшерү чараларын үткәргә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәргә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

4.1.7. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлығының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чараны уздыру нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очрақта, актта нәкъ менә нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге нигезендә билгеләнгән мәжбүри таләп бозылганлыгы күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очрақта, контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнең Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан

⁸ Контроль гамәлләр исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнен вәкиллеке органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 65 статьясындагы өлешендә билгеләнә.

билгелэнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, акт мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча рәсмиләштерелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт серен, башка серне тәшкит итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында баян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотылучы зат әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаятъ жиберергә хокуклы.

4.2. Контроль чаралар планы⁹

4.2.1. Планлы контроль чаралар Контроль органы төзи торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле чираттагы календаръ елга планлы контроль чараларын уздыру планы (алга таба - еллык чаралар планы) нигезендә уздырыла.

4.2.2. Билгеле бер куркынычлылык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты зыян (зарар) килү куркынычларына туры китереп билгеләнә.

4.2.3. Контроль орган түбәндәге планлы контроль чаралар төрләрен үткәрергә мөмкин:12

- инспекция визиты;
- рейд тикшерүе;
- документар тикшерү;
- күчмә тикшерү.

Югары куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: ¹⁰ _____.

Урта куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: _____10.

Уртача куркынычлылык категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла: _____10.

4.2.4. Контроль объектларына карата житди куркынычлылык категориясенә кертелгән планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер тапкыр.

Урта һәм уртача куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер тапкыр.

Түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектына карата план буенча чаралар үткәрелми.

⁹ Нигезләмәдә контроль төренен, баяләү һәм рисклар белән идарә итү системасын кулланган очракта, планлы тикшерү чаралары үткәрмичә гәмәлгә ашырылуы билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 статьясындагы 2 өлеше).

¹⁰ Муниципаль берәмлекнең вәкилле органы тарафыннан, түбән куркынычлылык категориясенән тыш, һәр куркынычлылык категориясе өчен контроль объектларына карата план контроль чаралары төрләре билгеләнә (3 статьяның 5 өлешендәге 5 пункт, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясындагы 1 өлеше).

¹¹ Нигезләмә белән билгеле бер куркынычлылык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру ешлыгы башка, бер елдан тыш, вакыт чорлары кысаларында билгеләнә йә билгеле бер вакытларда билгеле бер елдан бер елга билгеләнә (248-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясындагы 6 өлеше).

4.3. Планнан тыш контроль чаралар

4.3.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар тикшерүе, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла. 12.

4.3.2. Планнан тыш контроль чараны үткәрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.3.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чараларыннан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.1.3 пунктының 1, 3, 4 бүлекләрендә каралган нигезләрдә уздырыла.

4.3.4. Планнан тыш контроль чара прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерүдән соң уздырыла.

4.4. Документлар буенча тикшерү

4.4.1. Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль орган урнашкан урын буенча уздырыла торган контроль чара аңлашыла, аның предметы булып аларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган контрольдә тотучы затлар документларындагы, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль органның мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәүгә бәйле документлардагы белешмәләр тора.

4.4.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудырсаки әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен баяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контроль астындагы зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен жиберә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп жиберергә тиеш.

4.4.3. Документлар буенча тикшерү үткәрү срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затка таләпләр документлар тикшерү барышында күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны тапшыру;

2) контрольдә тотылуы затка контроль органы мәгълүмат жибергән мизгелдән түбәндәге вакыт эчендә:

контрольдә тотылуы зат тапшырган документларда хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.4.4. Документлар буенча тикшерү барышында кылына торган контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) документлар соратып алу;
- 2) язма аңлатмалар алу;
- 3) экспертиза.

4.4.5. Контроль чараны үткөрү барышында инспектор контрольдә тотылучы затка документларның һәм (яисә) аларның күчermәләрeнeң, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнең үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ий булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылучы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта теркәлә торган документларны Контроль органына жибәрә яки үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә тикшерелә торган зат тиешле документларны тапшыру мөмкин булмаган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында инспекторга хәбәр итә.

Фотосурәт материаларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткөрү вакытына контроль чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.4.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотылучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитләрдән соралырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы 5 эш көненнән дә сонга калмыйча ирәкле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирәкле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфай затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә тотылучы граждaн, аларның вәкилләре, шаһитләре сүзләреннән язма аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта, күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрес язып алуы турында тамга ясыйлар һәм, аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.4.7. Экспертиза контроль орган йөкләмәсе буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта Контроль органы һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.4.8. Актны рәсмиләштерү документлар тикшерүен үткөрү тәмамланган көнне Контроль орган урнашкан урын буенча башкарыла.

4.4.9. Акт 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган

тәртиптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көнөннән дә соңга калмыйча контроль органы тарафыннан тикшерелә торган затка жиберелә.

4.4.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә уздырыла.

4.5. Күчмә тикшерү¹²

4.5.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланьшлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә аша үткәреләргә мөмкин.

4.5.2. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотылучы затның аңлатмаларында булган белешмәләренен тулылыгын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.5.1 пункттында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль гамәлләренен башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләренен башкару буенча мәжбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.5.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелә ала.

4.5.4. Контроль органы күчмә тикшерү үткәрү турында контрольдә тотылучы затка күчмә тикшерүне үткәрү турында карар күчмәсән жиберү юлы белән ул башланганчы егерме дүрт сәгатътән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

4.5.5. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контрольдә тотылучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, урынга барып тикшерү үткәрү турында карар күчмәсән күрсәтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

4.5.6. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы ун эш көнөннән артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшқуарлыкның бер субъектына карата үзара хезмәттәшлеккә һәм гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатътән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатътән артык була алмый.

4.5.7. Күчмә тикшерү барышында контроль гамәлләр исемлегенә:¹³

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) документлар соратып алу;

¹² 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясындагы 4 һәм 9 өлешләре нигезендә контроль рәвешенә турындагы Нигезләмә белән законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычының билгеле бер категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата күчмә тикшерүләр үткәрүне чикләү билгеләнергә мөмкин.

Контроль рәвешенә турындагы нигезләмә белән тикшерү объектларына карата закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычының билгеле бер категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата күчмә тикшерү уздырганда аерым контроль гамәлләр кылу күздә тотылырга мөмкин.

¹³ Контроль гамәлләр исемлегенә якинча һәм муниципаль берәмлеккә берәмлеккә вәкиллек органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясындагы билгеләнгән чикләүләргә кертелгән объектларга карата күчмә тикшерү үткәрүне чикләү билгеләнергә мөмкин.

4) язма аңлатмалар алу;

5) экспертиза.

4.5.8. Карау контрольдә тотылучы зат һәм (яисә) аның вәкиле катнашында инспектор тарафыннан видеоязманы мәжбүри кулланып гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтижеләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.5.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан алу буенча контроль эш аңлашыла.

Сораштыру нәтижеләре сораштыру беркетмәсендә теркәлә, ул үзе баян иткән белешмәләрнең дөрөсләген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында күрсәтелә.

4.5.10. Тикшерү, сораштыру вакытында мәжбүри таләпләр бозылу ачыкланган очракта, инспектор, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәп, фотосурәт, аудио- һәм видеоязма, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган һәрберсенен кимендә ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү һәм видеога яздыру мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.5.11. Тикшерелә торган документларны, язма аңлатмаларны контрольдә тотылучы зат тарафыннан тапшыру, экспертиза үткәру әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6 һәм 4.4.7 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.5.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң, инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио-яки видеоэлементә файдаланып үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.5.13. Күчмә тикшерүне үткәру контрольдә тотылучы затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә яки контрольдә тотылучы затның эшчәнлегә фактта булмавына яисә күчмә тикшерү үткәру мөмкин булмауға яисә ул тәмамлану бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерү үткәрунең мөмкин булмасы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру мөмкинлеген булмавы турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

Бу очракта, инспектор күчмә тикшерүне үткәрунең күрсәтелгән чоры кысаларында күчмә тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.5.14. Шәхси эшқуар, контрольдә тотылучы затлар булган гражданның Контроль органына түбәндәге очрақларда контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлегә булмау турында мәғлүмат бирергә хоқуқлы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсез булу;
- 2) суд, хоқуқ саклау органнары, хәрби комиссариатларга чакырылу (хәбәрнамә, чакыру) буенча килү зарурлығы;
- 3) Россия Федерациясә Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар уздырганда катнашу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чаралары сайлану;
- 4) эш сәфәрендә булу.

Мәғлүмат кергәндә, контроль чаралар үткәрү Контроль органы тарафыннан шәхси эшқуар һәм гражданның әлегә мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

4.6. Инспекция визиты, рейд тикшерүе

4.6.1. Инспекция визиты контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яки контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотылучы затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольдә тотылучы затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корымаларга каршылыксыз керә алуын тәәмин итәргә тиеш.

Эшчәнлекне бер урында яки бер житештерү объектында (территориядә)гамәлгә ашырганда, инспекция визитын үткәрү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.6.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлегә:¹⁴

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны соратып алу.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоәлемтә аша уздыру рөхсәт ителә.

4.6.3. Планнан тыш инспекция визиты, 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктларына һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.6.4. Рейд тикшерүе тикшерү объектына ия булуны, файдалануны яисә идарә итүне гамәлгә ашыручы теләсә кайсы контрольдә тотылучы затларга карата үткәрелә.

¹⁴ Контроль чаралар исемлегә яқынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 70 статьясындагы алынган мәғлүмат буенча.

Рейд тикшерүе чорында бер контрольдә тотылуучы зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көннән артып китә алмый.

4.6.5. Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге:¹⁵

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) экспертиза.

4.6.6. Житештерү объектларына ия булган, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә тотылган затлар рейд караулары барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткәрү турындагы карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәмин итәргә тиеш.

4.6.7. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, рейд тикшерүе үткәрелгән урында инспектор мәжбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә тотыла торган затка карата контроль чара акты төзи.

4.6.8. Рейд тикшерүе, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3-5 пунктларына һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелгә мөмкин.

4.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 4.6.2, 4.6.5 пунктларында каралган контроль гамәлләрне әлеге Нигезләмәнең 4.4.5, 4.4.6, 4.4.7, 4.5.8 - 4.5.5.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашыралар.

4.7. Мәжбүри таләпләрне (иминлек мониторингын) үтәүне күзәтү

4.7.1. Контроль орган, мәжбүри таләпләрне (куркынычсызлыкны мониторинглауны) үтәүне күзәткәндә, контроль органда булган контроль объектлары турында белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, жыюны, анализлауны үткәрә, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан күрсәтелә, шулай ук "Интернет" челтәрендәгә мәгълүматлар, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләр, шулай ук автоматик режимда фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларыннан файдаланып алынган күрсәткечләрне.

4.7.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү яисә зыян китерү куркынычы булу факты ачыкланса, мәжбүри

¹⁵ Контроль гамәлләрнең исемлеге үрнәк булып тора һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясыннан чыгып мөстәкыйль билгеләнә.

Нигезләмәдә шулай ук түбәндәгеләр каралырга мөмкин:

1) әлеге Нигезләмәнең 4.6.5 пункты белән билгеләнгән өстәмә контроль гамәлләрдән тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясындагы 6 өлешенә 2, 6-8 һәм 10 пунктларын тикшереп карау, пробаларны (үрнәкләрне) сайлап алу, инструменталь тикшерү, сынау, эксперимент (2, 6-8 һәм 10 пунктлар);

2) аерым куркынычлык категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата рейд тикшерүе уздырганда аерым контроль гамәлләр кылуның кыскартылган күләме (248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясындагы 6

таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр Контроль органы тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

- 1) әлеге Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турында карар;
- 2) кисәтү игълан итү турында карар;

4.8. Күчмә тикшерү

4.8.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылуы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.8.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буснча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.¹⁶

4.8.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотылуы затка хәбәр итмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткәрү срогы, әгәр федераль законда контроль рәвешенә турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

4.8.4. Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.9. Контроль орган тарафыннан контроль чаралар нәтижәләре буенча күрелә торган чаралар

4.9.1. Контроль орган контрольдә тотылуы зат тарафыннан Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, жайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчә, әгәр тикшерү чарасын үткәргәндә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданныр, оешмаларның эшчәнлегә, алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян китерүт куркынычы тудырса яки мондый зыян (зарар) китерелгән дип билгеләнсә, гражданнырга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян килү куркынычы булу һәм аны булдырмый калу ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү турында, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян килүне

¹⁶ Нигезләмә белән 248-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясында каралган башка контроль чараларны

булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чаралар турында кичекмәстән карар кабул итәргә;

2) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килүне булдырмый калуны тикшереп торучу чараларын күрергә;

3) тиешле тикшерүләр барышында хокук бозулар ачыкланганда, гаепле затларны административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә җаваплылыкка тарту чараларын күрергә.

4) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.9.2. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы узганнан соң йә контроль астындагы зат күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә карар үтәлешен бәяли.

4.9.3. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, контроль орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визитын үткәрү, рейд тикшерүен яисә документар тикшерү юлы белән бәяли.¹⁷

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, күчмә тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.9.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.9.2 пунктында каралган контроль чараны үткәрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

---

¹⁷ 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлеше нигезендә әлеге Нигезләмәнең 4.9.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясындагы 2 өлешенң 1 - 6 пунктларында каралган башка контроль чаралар уздыру юлы белән гамәлгә ашырылырга тиешли. Бу өлештә үзгәртелгән нәтижәләр, карарлар, әлеге Нигезләмәдә каралган чаралар.

Яңа Кенәр авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында
НИГ'ЕЗЛӘМӘГӘ 1 нче кушымта

**Яңа Кенәр авыл җирлеге башкарма комитетының Яңа Кенәр авыл җирлеге
Советы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне
гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфалар затлары исемлеге¹⁸**

1. Яңа Кенәр авыл җирлеге башлыгы.

Яңа Кенәр авыл җирлеге башлыгы

Ә.Ә.Гайфуллин

---

¹⁸ Башкарма комитет вазыйфаларының исемлеге, функцияләре, әһәмияте, тарафларыннан исемлеге (булардан сырткары) тирәкәтлә.

**Яна Кенәр авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль
контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын
куркынычлылык категориясенә кертү критерийлары**

№	Яна Кенәр авыл жирлеге Советы территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль объектлары	Куркынычлылык категориясе
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, соңгы өч ел эчендә законлы көченә кәргән юридик зат яки шәхси эшкуар эшчәнлеген риск категориясенә кертү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр соңгы өч ел эчендә законлы көченә кәргән очракта, Арча муниципаль районы Яна Кенәр авыл жирлеге Советының 03.12.20021 ел, №39 карары белән расланган (алга таба – төзекләнדרү кагыйдәләре) Яна Кенәр авыл жирлеге Советының Төзекләнדרү кагыйдәләрен бозуга бәйлә административ хокук бозган өчен юридик затка, аның вазыйфаи затларына яки шәхси эшмәкәргә административ жәза билгеләү турында карар (муниципаль берәмлекнең тулы исеме)	Югары куркынычлылык
2	Юридик зат яисә шәхси эшкуар эшчәнлеген куркынычлылык категориясенә кертү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр соңгы өч ел эчендә төзекләнדרү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәү факты буенча билгеләнгән срокта үтәлмәгән карар булган юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр	Урта куркынычлылык
3	Юридик зат яисә шәхси эшкуар эшчәнлеген куркынычлылык категориясенә кертү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр соңгы биш ел эчендә планлы яки планнан тыш тикшерүләр нәтижәсендә бирелгән төзекләнדרү кагыйдәләре таләпләрен үтәмәү факты буенча билгеләнгән срокта үтәлмәгән карар булган юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр	Уртача куркынычлылык
4	Төзекләнדרү өлкәсендә юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар эшчәнлеген куркынычлылык категорияләренә кертүдә әлеге критерийларның 1, 2	Түбән куркынычлылык

¹⁹ Күрсәтелгән контроль объектларын куркынычлылык категориясенә кертү критерийлары якинча характерга

	һәм 3 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмаганда, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар	
--	---	--

Яңа Кенәр авыл җирлеге башлығы

Гайфуллин Ә.Ә.

Территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу (муниципаль берәмлек исеме)²⁰ куркынычлылык индикаторлары исемлеге

Индикатор исеме	Сайланган параметр (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлеге (булган очракта) өчен нормаль халәт	Куркынычлылык индикаторы күрсәткече
1 индикатор исеме	5-10, данә	< 5 данә 10 данә
2 индикатор исеме	юк	әйе
3 индикатор исеме	31.07.2020 №248 Федераль закон нигезендә	нормаль параметрларны 10%тан артыкка киметү яки арттыру

Яңа Кенәр авыл жирлеге башлыгы

Гайфуллин Ә.Ә.

²⁰ Күрсәтелгән куркынычлылык индикаторлары исемлеге, параметрлар, сайланган параметрлар өчен нормаль халәт индикаторлары (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлеге һәм булган очракта

**Территориядә (муниципаль берәмлек исеме) төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль өчен тикшерү төренең төп күрсәткечләре һәм аларның
максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр²¹**

1. Төп күрсәткечләр һәм максатчан күрсәткечләр:

Мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозулардан бетерелгән хокук бозулар өлеше - 70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чараларын уздыру планы үтәлеше өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 0%.

Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижеләре өлеше - 0%.

Алар нәтижеләре буенча бозулар ачыкланган, әмма тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән тикшерү чаралары өлеше, - 5%.

Контроль орган материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 95%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

Яна Кенәр авыл жирлеге Советы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлы контроль чаралар саны;

планнан тыш үткәрелгән контроль чаралар саны;

контроль чара актына карата алынган ризасызлыklar саны;

бетерелгән мәжбүри таләпләрне бозулар саны.

²¹ Контроль төренең күрсәтелгән төп күрсәткечләре һәм максатчан күрсәткечләр, индикатив күрсәткечләр якынча характерга ия.